

Remiss angående ”Uppdrag att utreda åtgärder för vissa säkerhetsrisker i äldre hissar.”

Stadsbyggnadskontoret i Malmö (SBK) ställer sig generellt positiva det förslag boverket presenterar i sin remiss avseende ”uppdrag att utreda åtgärder för vissa säkerhetsrisker i äldre hissar”. Stadsbyggnadskontoret i Malmö har dock vissa farhågor avseende delar av förslaget, SBKs synpunkter redogörs för nedan i remissvaret.

Magnus Norlin
SBK

Ärendet

Boverket har fått i uppdrag att utreda ytterligare preciseringar av förbättringskrav (retroaktiva krav) avseende säkerhetsrisker i äldre hissar.

Det handlar om äldre hissar i befintligt bestånd som har en kombination grind eller vikedörr i korgöppningen och slagdörr till våningsplanet och hissar som helt saknar skydd i korgöppningen.

I dagens lagstiftning finns regler/bestämmelser om ”förbättringskrav” avseende hiss säkerhet. I denna (8 kap. 24§ PBL) anges att: ”hissar i byggnader alltid ska ha det utförande och den tekniska utrustning som skäligen kan fordras för att uppfylla de tekniska egenskapskraven avseende säkerhet”. Vidare preciseras krav i plan- och byggförordningen (PBF). Här specificeras också vilket typ av byggnader kraven gäller för, byggnader som innehåller arbetslokaler. Det är denna, den sista meningen som definierar att det är just arbetslokaler som menas med de specificerade kraven. När det gäller byggnader för bostäder finns ingen

specificering utan här är det den allmänt hållna paragrafen i 8 kap. 24§ att förhålla sig till. Juridiskt sett är detta svårare för tillsmyndigheten att ingripa med de lagtexten än med texten i förordningen, bl.a. med hänsyn tagen till ”proportionalitetsprincipen”. Att ändra lagstiftningen så att samma

”precisering av kraven” ska gälla även byggnader med endast bostäder borde öka säkerheten på samma sätt som för byggnader med lokaler.

I utredningen har Boverket utrett kostnaderna med att införa de ”nya/ändrade” bestämmelserna. Denna kostnad är uppskattad till ca. 50-900 kkr/hiss. Ca. 25.800 hissar anses berörda. Fastighetsägarna kommer förr eller senare att tvingas införa förbättringarna, dock kan det vara så att detta inte införs förrän hissen är ”uttjänt”, vilket dessutom antagligen leder till en än högre kostnad jämfört med att tidigare vidta förbättringsåtgärder. Boverket beräknar att om ingen reglering införs kommer det att ta 40 år innan alla hissar är åtgärdade. Den totala kostnader beräknas uppgå till 8,4 miljarder kronor. När man sedan gör en uppskattning av nyttan av åtgärderna och försöker ge en ”siffra”/ ett belopp på detta så hamnar denna siffra på ca. 79 Mkr. Det man ska ha i åtanke då är att de olyckor som statistiken byggs på endast utgör en tredjedel av olyckorna i statistiken. Det ska också nämnas att det finns ett mörkertal i rapporterade olyckor och att inträffade olyckor kan vara större än vad som rapporterats. Vidare finns också aspekter som är svåra att värdera som ökad trygghet, minskade drifts- och underhållskostnader, lägre bullernivåer i bostadshuset samt tidsvinster p.g.a. mindre/färre uttryckningar från räddningstjänst etc.

Slutsats

Stadsbyggnadskontoret i Malmö tillstyrker förslaget. Oavsett samhällsekonomisk lönsamhet är det angeläget ur säkerhetssynpunkt och förslaget får anses proportionerligt med tanke på att dessa förbättringar ändå ska göras inom en relativt närstående framtid. Stadsbyggnadskontoret i Malmö vill dock påpeka att utökade retroaktiva krav kan komma att öka arbetsbelastningen för landets kommuner.